Et in summa notandum quod male fidei possessor
retinens predam vel in alium transferens tenetur ad satisfaciendum
cum circumstanciis supradictis. Sed bone fidei
possessor tenetur si rem habet in quantum ditior ex
ea factus est. **De invento an sit furtum**
Queritur de invento an sit furtum. Respondeo sic
nisi diligenter quesito domino restituatur
vel habeatur consilium restituendi eidem. ex
auctoritate prelati vel iudicis. Verum etiam
si est habita pro derelicto quod tamen numquam debet
presumi inveniens nisi appareat hoc ex ali-
quibus circumstanciis. Nec debet furari res
ab usurario proponente vel iudeo. ut in
[illegible] fiat. neque a pagano tempore treu-
ge. quia omnes predicti restituendi sunt.
Licet tamen furari parvulos iudeorum et
paganorum et tempore treuge et christianos
captos. Et notandum quod excusat summa neces-
sitas a furto. si furatur quis victum vel
vestitum sine quo timet mori. Sed
si non est tanta necessitas excusatur a tan-
to non a toto. hoc semper debet restituere.
Queritur cui sit facienda restitutio decimarum
libertatum. quas iniuste laici usurpa-
verunt. In foro anime. Respondeo utrobique liberatur
solvens. Sed melius solveret ecclesie si
sine scandalo possit. Idem in pecunia
[illegible] iudeo vel usurario ei sol-
venda. vel a quo usura accepta est.
Pone uxor fecit furtum ante matrimonium.
vel post vel cum viro. vel viro furan-
te participavit consentiendo vel come-
dendo. voluntaria vel invita. numquid
de rebus communibus potest satisfacere invito vi-
ro Respondeo. Semper tenetur est ei restituere et
poterit propriam. Si facit et marito
inhibente. non tamen quando pro morte. Et notandum
quod non committit furtum in re propria nisi
in magnitudine. Item quando furtum commit-
titur in usu rei sicut qui ad aliud usus
est quam accepit tenetur de dampno ex hoc

secuto. Item datur et actio furti contra
impuberem si est doli capax. Pater autem contra
filium. vir contra uxorem. et exceptio non da-
tur actio furti sed in factum ad restitutionem
rei. Datur contra dominum ex furto servi noxa-
lis. id est ut restituat rem vel suum pro
dampno det. Item notandum quod clericus convictus
de furto debet deponi et in monasterium detru-
datur. Item notandum quod qui furatur liberum
hominem punitur pena capitis secundum le-
ges. secundum canones excommunicatur. **De usura.**
Usura est ex mutuo lucrum
pacto debitum vel exactum. Neque
enim usura committitur si gratis oblatum
accipitur nisi intentio sit corrupta.
Committitur autem in hiis que dantur sub
pondere. ut metalla. mensura. nisi inten-
tio sit corrupta. ut bladum. vinum.
oleum. Numero. ut pecunia numerata.
Et in hiis contrahitur mutuum. non
autem in aliis. Sed usura est in aliis
omnibus ubi aliquid sorti accedit com-
mittitur. Species usure sunt due. Spiritu-
alis et equa. de qua in [illegible]. Et ego ve-
niens cum usuris etc. Secunda corporalis et
iniqua de qua hic agitur. Neque refert an
usura sortis. vel usura usurarum que
sit maior. et restituenda sic accepta.
Sed hec ultima multo est perniciosior. neque
distinguo si excrescat in duplum. vel in
dimidium. vel [illegible] quicquid sorti acce-
dit usura est. et restituendum. Fallit hoc
quando ecclesia recepit in pignus fundum suum
sibi ablatum. vel in feodo datum.
tunc enim fructus non computabit in sortem.
dum tamen caveat servicio vasalli. Item
quando petuntur usure pro fideiussore quas
compulsus est solvere ab eo pro quo fide-
iussit. Item si cui debes et in solvere
non solvis compellor accipere sub usuris
tu usuras teneris. Item quando maritus

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK HEIDELBERG

BIBLIOTECA APOSTOLICA VATICANA

© Biblioteca Apostolica Vaticana

http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/bav_pal_lat_342/0580

MANFRED LAUTENSCHLÄGER STIFTUNG